

Vitaliteit van Sportverenigingen

Financiën en bestuur & beleidszaken

Inleiding

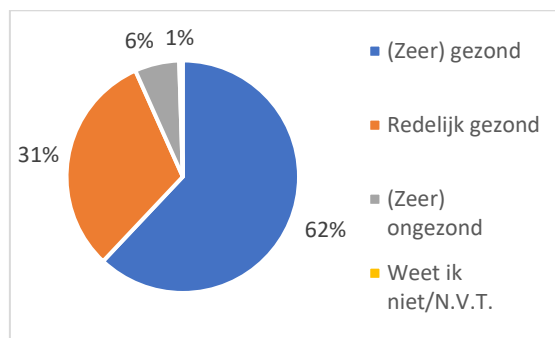
Als onderdeel van de Sportmonitor Drenthe hebben Trendbureau Drenthe en SportDrenthe verkennend regionaal onderzoek gedaan naar de vitaliteit van Drentse sportverenigingen. Eind 2022 is een vragenlijst verstuurd naar Drentse sportverenigingen. In totaal hebben 211 sportverenigingen de vragenlijst volledig ingevuld. Om de resultaten van deze uitvraag te duiden zijn Trendbureau Drenthe en SportDrenthe doormiddel van een online duidingssessie in gesprek gegaan met sportconsultanten die actief zijn in de provincie Drenthe. In dit feitenblad worden enkele uitkomsten van de vragenlijst en duidingssessie gepresenteerd. De focus in dit feitenblad ligt op financiën, bestuur & beleidszaken.

Financiën

Financiën zijn voor alle sportverenigingen van groot belang en vragen om steeds meer aandacht. In 2023 heeft het Register voor Verenigingsbestuurders (RVVB) verdiepend onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van verenigingen en dit onderzoek stelt vast dat de combinatie van stijgende kosten, het achterblijven van verduurzaming en geen tot achterblijvende overheidssteun de helft van alle sportverenigingen versneld in de problemen kan brengen¹.

Ondanks deze verontrustende conclusie blijkt dat meer dan zes op de tien (62%) van de sportverenigingen in Drenthe die de vragenlijst hebben ingevuld de huidige financiële positie van de vereniging als (zeer) gezond zou beschrijven. Verder omschrijft bijna drie op de tien (31%) de financiële positie als redelijk gezond (figuur 1).

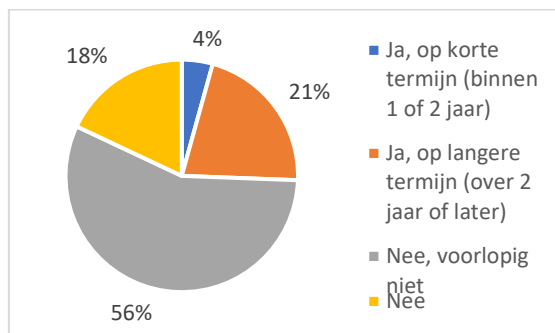
“We hebben een financieel gezonde vereniging en leden die ook voor de vereniging iets willen doen. We steken veel energie/geld in verduurzamen van kantine en kleedgebouw, met als doel om de energiekosten in de hand te houden.”

Figuur 1. Hoe beschrijft u de huidige financiële positie van de vereniging?

¹ RVVB. (2023). Verdiepend onderzoek: “Toekomstbestendigheid sportverenigingen”. <https://rvvb.nl/wp-content/uploads/2023/03/Eindversie-Rapport-RVVB.pdf>

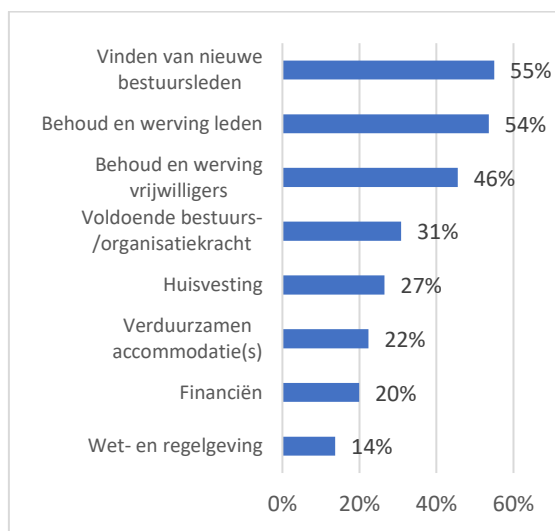
Wat de toekomst betreft denkt een klein deel van de respondenten (4%) dat de ontwikkeling van financiële middelen op korte termijn een bedreiging vormt voor de toekomst van hun vereniging. Iets meer dan twee op de tien (21%) denkt dat de financiële middelen op langere termijn een bedreiging zouden kunnen gaan vormen. Driekwart denkt dat de ontwikkeling van financiële middelen (voorlopig) geen probleem gaat zijn (figuur 2).

Figuur 2. Vormt de ontwikkeling van de financiële middelen een bedreiging voor de toekomst van uw vereniging?

Bestuur en beleidszaken

Uit de resultaten van ons onderzoek blijkt dat het vinden van nieuwe bestuursleden (55%), behoud en werving van leden (54%) en behoud en werving van vrijwilligers (46%) de belangrijkste punt(en) van zorg zijn voor de sportverenigingen die de vragenlijst hebben ingevuld. Daarnaast blijken voldoende bestuurs-/organisatiekracht (31%), huisvesting (27%) en het verduurzamen van accommodaties (22%) ook belangrijke knelpunten te zijn (figuur 3). Slechts iets meer dan een op de tien (11%) van de respondenten geeft aan geen knelpunten of zorgen te hebben.

Figuur 3. Kunt u aangeven wat op dit moment voor uw sportvereniging de belangrijkste knelpunt(en)/punt(en) van zorg zijn?

Dat vinden en binden van bestuursleden voor veel verenigingen een belangrijk punt van zorg is wordt bevestigd door recent onderzoek dat is uitgevoerd door het Mulier Instituut. Uit dit onderzoek blijkt dat veel sportverenigingen een tekort hebben aan leden die bestuursfuncties op zich nemen en dit legt veel druk op sportverenigingen². Door onderbezet bestuur moeten de overige bestuursleden meer taken op zich nemen en door bijvoorbeeld extra wet- en regelgeving is de hoeveelheid werk in de afgelopen jaren enkel toegenomen. Zo blijkt uit ons onderzoek onder Drentse sportverenigingen dat een op de zeven (14%) van de respondenten wet- en regelgeving als een belangrijk knelpunt ervaart. Onderzoekers van het Mulier Instituut concluderen dat door toegenomen hoeveelheid en complexiteit van wet- en regelgeving ervoor zorgt dat bestuurswerk minder leuk, complexer en tijdrovender wordt³.

“Als kleine vereniging/stichting moeten we aan steeds meer papierwerk voldoen. Dit helpt niet om goede bestuurders te vinden.”

“De balans tussen regels, wetgeving, verplichtingen vanuit de bond en anderzijds het aantal beschikbare uren van vrijwilligers maakt het ingewikkeld om alles rond te krijgen volgens de regels.”

Het vinden en binden van bestuursleden wordt tijdens de duidingssessie met sportconsulenten die actief zijn in de provincie Drenthe ook als belangrijk punt van zorg genoemd. Rollen binnen het bestuur die lastiger in te vullen zijn, zoals de rol van penningmeester, worden steeds vaker ingevuld door betaalde krachten. Een kans/oplossing die tijdens de duidingssessie werd aangedragen is het gebruik maken van ‘professional services’. Dit biedt clubs de mogelijkheid om taken (tegen betaling) te beleggen bij professionals. Op deze manier neemt de hoeveelheid werk die bij bestuursleden komt te liggen enigszins af.

Verantwoording

De data die gepresenteerd is in dit feitenblad is afkomstig uit een online vragenlijst gehouden in november 2022 onder sportverenigingen die bekend zijn bij SportDrenthe (ca. 1200). De weergegeven data is niet gecorrigeerd voor grootte of type sport. De vragenlijst is opgesteld door Trendbureau Drenthe, SportDrenthe en de Provincie Drenthe.

Meer informatie:

Kijk op de [website van Trendbureau Drenthe](#) of [op de website van SportDrenthe](#)

² Mulier Instituut. (15 juni 2023). *Druk op sportverenigingen: organiseren steeds ingewikkelder*.

<https://www.mulierinstituut.nl/actueel/druk-op-sportverenigingen-organiseren-steeds-ingewikkelder/>

³ Stuij, M., Hoeijmakers, R., Kalmthout, J. van, Cremers, R. & Slot-Heijs, J.J. (2023).

Sportverenigingen en hun uitdagingen: een analyse van oorzaken en verschillen tussen sportverenigingen. Mulier Instituut.

<https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=11359&m=1686743272&action=file.download>